

Art : Rödfotad Skogssköldpadda (Chelonoidis Carbonaria)

Beskrivning : Rödfotad Skogssköldpadda är en tropisk landsköldpadda som lever i stora delar av de tropiska områdena i hela Sydamerika. Det finns flera varianter av denna art, som kan bli ända upp till 45 cm lång. Vissa av dessa varianter kommer troligtvis att komma att delas in i underarter så småningom. Den kanske mest kända varianten är "Cherryhead" som blir ungefär 30 cm lång.

Den Rödfotade Skogssköldpaddan är mycket trevlig och lämplig som husdjur, eftersom den anses som mycket social och vänlig, men den kan bli ganska stor och väga upp till 5 kilo. Viktigt om man vill köpa en Rödfotad Skogssköldpadda är att man köper den av en uppfödare, så att man inte köper den direktimporterad. En importerad har ofta mycket parasiter och kan bära på sjukdomar, men eftersom denna art inte omfattas av CITES, så kan det vara mycket svårt att avgöra om den är importerad eller kommer från en uppfödare. Kräv därför alltid att få veta var den kommer ifrån och försök ta reda på om den kommer ifrån en seriös uppfödare !

Generella Förutsättningar : Den Rödfotade Skogssköldpaddan är en mycket tålig art som är ganska lätt att ha som husdjur. Den kräver inte speciellt mycket och kan hållas i ett terrarium, vivarium, en öppen låda eller annat begränsat utrymme. Till skillnad från

många andra landsköldpaddor så skall den Rödfotade Skogssköldpaddan INTE dvalas ! Därför kan man ha glädje av sin sköldpadda året runt.

Allmänt om utrymme : Den Rödfotade Skogssköldpaddan lever i nära anslutning till eller i den tropiska regnskogarna i Sydamerika, där den relativa luftfuktigheten är mycket hög (mellan 70 % - 80 %). Detta är betydligt enklare att reglera i ett slutet utrymme än t.ex i en öppen låda, men den ställer inte några krav på att luften skall vara väl ventilerad som hos t.ex sköldpaddor från Medelhavsområdet gör. Den fuktiga luften kommer i regel från marken i regnskogen som värms upp av solen och luften står i regel ganska stilla där.

Skötsel av ungar : Ungar skall skötas på precis samma sätt som yngre och äldre Rödfotade Skogssköldpaddor, med ett par undantag. Små ungar blir väldigt snabbt uttorkade och måste därför ges möjlighet att sitta i ett "bad" med ljummet vatten minst en gång om dagen i 10 – 20 minuter. Tänk bara på att vattnet skall vara grunt så att ungen kan hålla huvudet ovanför vattenytan. I samband med detta kan man passa på att duscha ungen så att ovansidan av skalet också blir vått. Små ungar blir dessutom nerkylda väldigt snabbt om temperaturen sjunker i utrymmet där den vistas, så den måste därför snabbt ha tillgång till en värmekälla (t.ex en värmelampa) för att kunna öka sin kroppstemperatur igen ! Ungar är också väldigt utsatta för rovdjur och därför bör man aldrig låta sköldpaddan vara ensam ute utan uppsikt. Om man däremot har ett utrymme som har skydd (nät eller tak) mot t.ex fåglar, katter och hundar, så kan givetvis sköldpaddan vara ute längre stunder

Utrymme till mindre Rödfotade Skogssköldpaddor : Inomhus kan man inreda ett terrarium, vivarium, en liggande bokhylla som fuktspärmas, en 120 liters murbalja av plast eller liknande. Dock är det viktigt att se till så att man kan hålla en hög luftfuktighet, speciellt till de mindre sköldpaddorna. Detta kan vara svårt med en öppen låda, men man kan t.ex lägga på en plexiglasskiva över hela eller delar av lådan för att åtgärda detta. Man bör göra flera gömställen som t.ex en liggande kruka, grotta eller liknande som sköldpaddan kan gömma sig i eller ligga och sova i. Små Rödfotade skogssköldpaddor är ganska skygga och ljuskänsliga och tycker om att gömma sig. Utomhus måste utrymmet vara både säkert och tryggt, så att man kan lämna sköldpaddan ensam utan att behöva hålla uppsikt hela tiden. Man kan rama in ett litet område och sätta ett enkelt nät eller tak på detta. Tänk på att sköldpaddan måste kunna värma sig, så det är bättre att låta den stanna inne om det är för kallt utomhus. Små sköldpaddor bör ha minst 20 grader C och solsken för att kunna vara ute. Uppvärmning med termostat inne i ett mindre utrymme/hus/låda inne i hägnet kan iordningställas om man så önskar. Luftfuktigheten kan man hålla lite högre genom att vattna för hand, om man inte har för avsikt att installera någon sorts luftfuktare.

Utrymme till större Rödfotade Skogssköldpaddor : Ett utrymme inomhus på 2-3 kvadratmeter kan inhysa 2-3 vuxna Rödfotade Skogssköldpaddor under vinterhalvåret. Detta kan antingen bestå av ett terrarium eller någon sorts öppen låda. Enklarest är om man bygger detta själv, då det är ganska dyrt att köpa färdiga sköldpaddslådor av denna storlek. Tänk bara på att fuktspärma lådan eller utrymmet om man bygger det

själv. Det är mycket viktigt att sköldpaddorna får vistas utomhus under sommarhalvåret. Om det är alltför kallt, så behöver även vuxna sköldpaddor någonstans att värma sig på som en liten uppvärmd del av uteplatsen. Om man vill och vågar ha sina sköldpaddor ute under natten, så är det ännu viktigare att de har tillgång till en uppvärmd och väl skyddad del i hägnen där de kan sova på natten och som ger dem skydd mot kyla och rovdjur.

Bottensubstrat: För att erhålla en så naturlig miljö som möjligt för sina Rödfotade Skogssköldpaddor, bör man välja ett material som liknar det som finns i regnskogen och dessutom både absorberar lukt och håller fuktan kvar i utrymmet. Undvik bark och flis som är baserade på tall, eftersom detta kan lukta starkt och orsaka skador på huden. Bok lämpar sig inte heller, då det kan producera svampsporer som kan medföra andningsproblem. Hampa innehåller skadliga ämnen och skall undvikas helt ! Vanlig matjord uppblandat med sand och bark är ett utmärkt bottensubstrat, precis som torvmull toppad med pinjebark. Allra bäst är det dock att välja det man i USA kallar för "Cypress Mulch" vilket är en sorts flis gjord på cypresser, som binder fuktan mycket bra i utrymmet. Man bör ha minst 10-12 cm tjocklek till bottensubstratet och om man har äggläggande honor, så bör det vara minst det dubbla så att det blir djupt tillräckligt för att de skall kunna gräva och lägga sina ägg.

Värme och ljus: En Rödfotad Skogssköldpadda mår bäst av att ha en dagstemperatur kring c:a 30 ° C och en nattemperatur på lite mer än 20 ° C. Fast det är bra om man har lite varierande temperatur i utrymmet under dagen, en varm sida och en lite svalare, så att sköldpaddan själv kan välja. Luftfuktigheten i utrymmet bör ligga på c:a 70% -80%. Detta är mycket viktigt eftersom detta hjälper till att hålla deras ögon rena och deras hud mjuk. Rödfotade Skogssköldpaddor klarar inte av torra förhållanden och andningsvägarna torkar mycket snabbt ut om de inte får tillräckligt med fukt. Näsan blir torr och det börjar "vissla" när de andas, ögonen börjar rinna för att kompensera mot det torra klimatet. På lång sikt kan ett alltför torrt klimat göra att deras skal blir deformerat.

Det finns flera sätt att värma upp utrymmet hos sköldpaddorna, enklast är att använda vanliga värmelampor med eller utan ljus. Man kan även använda värmekabel under bottensubstratet, men denna bör då dels tåla vatten och dels vara helt separerad från underlaget om sköldpaddorna gräver. Om de får kontakt med en värmekabel kan de bränna sönder sin magsköld ! Koppla värmelampor eller värmekabel via ett termostat. Rödfotade Skogssköldpaddor behöver inte och tycker inte om för starkt ljus. Ungar är mycket känsliga i sina ögon under sitt första levnadsår och skall inte ha för stark belysning eller UV-ljus. När ett år har gått klarar de dock av t.ex 2,0 UVB lampor. Bäst är om de får komma ut och njuta av solens naturliga UV-ljus istället. Den Rödfotade Skogssköldpaddan tycker inte om att ligga och "sola", utan söker sig hellre till en varmare eller kallare del av utrymmet den vistas i, möjligtvis kan den lägga sig under en röd värmelampa eller en värmelampa utan ljus.

Mat och näring : Den Rödfotade Skogssköldpaddans matsmältning är betydligt snabbare än sköldpaddor från Medelhavsregionen. Detta innebär att de inte kan tillgodogöra sig näring från en kost som innehåller för mycket fibrer, eftersom maten

passerar för snabbt. De tål frukt på ett helt annat sätt beroende på att de kan bryta ner och utvinna det söta i kosten, vilket kan vara förödande för andra arter med långsammare matsmältning.

En lämpligt sammansatt meny bör bestå av c:a 70 % grönt med en bra kalcium / fosfor blandning (så nära 2:1 som möjligt) och c:a 30 % frukt med låg sockerhalt.

På sommarhalvåret kan man plocka maskrosor (både blad och blommor), groblad, svartkämpe (spetsgroblad) och klöver. På vinterhalvåret får man ta det som man hittar i matbutiken, t.ex salladskål, andra salladssorter (INTE vanlig bladsallad eller isbergssallad då denna i princip inte innehåller någon näring), vattenkrasse, romansallad, grönkål, squash, zucchini (gul och grön), aubergine, champinjoner (dom älskad svamp), kokt potatis, vindruvor, plommon, jordgubbar (nyttigt), björnbär, hallon, blåbär, kiwi, persika, papaya, mango, päron, pumpa, bananer (max EN gång i veckan, det är egentligen för sött men dom älskar det)

Dessutom så behöver den Rödfotade Skogssköldpaddan en liten mängd proteinrik kost en gång i veckan i form av; kokt kött (kyckling eller oxkött), kokt ägg, blötlagt torrfoder till katt med högt proteininnehåll och låg fetthalt) eller sniglar från trädgården. Ungar under 1 år behöver c:a en tesked och vuxna c:a en matsked protein en gång per vecka.

Undvik tomaters eftersom sköldpaddan kan bli lös i magen. Undvik även spenat, citrusfrukt, betor, selleri, broccoli, rabarber och mangold, eftersom dessa innehåller oxalsyra som binder kalcium och gör att sköldpaddan inte kan ta upp detta i kroppen. Ge inte torkad mat avsedd för "Testudo", den innehåller för mycket fibrer för den Rödfotade Skogssköldpaddan som har en snabbare matsmältning än sina Europeiska släktingar.

Ge inte mer mat än vad sköldpaddan äter upp på 10-15 minuter och låt inte gammal mat ligga kvar. Det är bättre att ge för lite mat än att ge för mycket, det är heller inte fel att hoppa över maten helt en gång per vecka. Försök att variera kosten. En sköldpadda kan lämnas ensam över en helg om man t.ex åker bort och klarar sig utmärkt utan mat ett par dagar. Se bara till så att den har tillgång till friskt vatten.

Vatten: Rödfotade Skogssköldpaddor behöver alltid ha tillgång till färskt vatten eftersom de dricker mycket varje dag. Förutom ett vattenkar att dricka ur, bör det finnas ett kar som är tillräckligt stort för dem att sitta i, vilket dom kan göra långa stunder ibland.

Mineral-och vitamintillskott : Eftersom den Rödfotade Skogssköldpaddan kan tillgodogöra sig ganska stora mängder med UVB i sin naturliga miljö via solen, så måste man kompensera detta i fångenskap eftersom den utsätts för betydligt lägre nivåer här i vårt klimat, speciellt när man håller dem inomhus. Detta gör man enklast genom att ge vitamin- och mineral-tillskott som innehåller D3-vitamin och kalcium i maten. Det finns en mängd olika preparat på marknaden, t.ex "Nutrobal", "Miner All", "2:1", "Reptical", osv. Detta strös över maten innan den serveras till sköldpaddor som är över ett år gamla. Överdoserar inte ! Det första året räcker det dock att sköldpaddan har fri tillgång

till Sepiaskal, som den kan gnaga på och som innehåller stora mängder med kalcium. Sepiaskal är bra även för att hålla sköldpaddans näbb i trim och den slipas när den gnagar på skalen. Sepiaskal skall finnas tillgängligt alltid även för vuxna djur. De behöver kalcium till sitt skal och skelett, är det honor så behöver den kalcium för att kunna producera ägg. Ge sköldpaddan chans att komma ut i solen så ofta det bara är möjligt !

Rekommenderade tillbehör :

Utrymme inomhus (terrarium, låda eller liknande) och utomhus (hägn som är säkert)
Bottensubstrat (Cypress Mulch, jord blandat med bark, torvströ blandat med bark)

Ljus (lampa eller lysrör) 10-12 timmar per dag

Värme c:a 30 ° C (lampa med eller utan ljus, kopplad till termostad)

UVB-lampa (ej nödvändigt om sköldpaddan kan vara utomhus tillräckligt mycket)

Luftfuktighet 70-80% (luftfuktare finns att köpa, giftfria växter höjer luftfuktigheten och t.ex plexiglas över en öppen låda håller hög fuktighet)

Vattenskål och skål att "bada" i

Matskål eller flat sten att lägga maten på

Termometer/Hygrometer (det finns kombinerade mätare)

Vitamin/Mineral-tillskott med D3 och Kalcium

Gömställe/Grotta (liggande kruka går utmärkt eller grotta av trä eller sten)

Att köpa en sköldpadda är ett livslångt åtagande beroende på att dessa djur ofta blir mycket gamla. Det är inte ovanligt att en Rödfotad Skogssköldpadda kan bli upp emot 50 år gammal om man sköter om den ordentligt.

Det händer därför tyvärr att man tröttnar på sitt husdjur efter ett par år och vet då inte riktigt vad man ska göra om man inte kan få sålt den. Kanske missköts den när intresset försvunnit, blir sjuk och avlider ?

Därför lämnar jag en **återköpsgaranti** ; Om man köpt sin Rödfotade Skogssköldpadda av mig och följt de skötselanvisningar som jag lämnat, garanterar jag att jag köper tillbaka sköldpaddan !

Mikael Åhlander, hemsida om Rödfotad Skogssköldpadda <http://www.redfoottortoise.se/>